N°. 57.

DE GRONDWET.

VERSCHIJNT
Alle dagen, behalve Zon- en Feestdagen.

PRIJS DER ADVERTENTIEN:
Van één tot zes regels . . . . ƒ 1.00.
Voor elken regel meer. . . . . » 0.15.
Behalve de 35 cts. zegelgeld.

MAANDAG 1 AUGUSTUS.

UITGEVERS-DIRECTEUREN:
JOH. NOMAN en ZOON, te 's Gravenhage.

Brieven franco aan het Bureau De Grondwet.
Jan Hendrikstraat, n°. 259.

ABONNEMENTSPRIJS
Voor 's Gravenhage per 3 maanden . . . ƒ 4.50.
Voor de overige steden des Rijks . . . . » 5.50.

Hoofd-Bureau voor Ned. Oost-Indie:
W. J. VAN HAREN NOMAN, te Batavia.
Prijs franco per Landmail voor Java en buitenbezittingen, per jaar, met vooruitbetaling bij het nemen van het abonnement ƒ 60, Ned. Cour.

BERIGT.

De Redactie van «de Grondwet» vraagt in de voornaamste gemeenten van het land Correspondenten, tot het leveren van *berigten* en *nieuwstijdingen*.

Zij, die daartoe genegen zijn, gelieven, met *franco* brieven, zich te adresseren aan het *Bureau* der Courant.

De Interpellatie.

II.

De *tweede* vraag, welke de Heer DOMMER VAN POLDERSVELDT rigtte tot het Ministerie, was: »Wat is het doel der zending van den Minister LIGHTENVELT naar Rome?»

Het antwoord, daarop door den Heer VAN HALL gegeven, kwam hierop neder: Hij moest bekennen »huiverig te zijn daaromtrent *inlichtingen* te geven»; alsof hij dit ten aanzien der *eerste* vraag wèl zou hebben gedaan? »Ik geloof niet dat in deze Vergadering, »wanneer er quaestie kan zijn — ik spreek *niet* van »*onderhandelingen*, want ik wil niet dat men mij verkeerd »begrijpe, *maar van eene diplomatieke aanraking*, — »vóór dat die zaak afgeloopen is, dat onderwerp ter »sprake *kan* worden gebragt.»

Gaarne zouden wij van onzen Minister van Buitenlandsche Zaken het onderscheid willen leeren kennen, dat er *in het gegeven geval* bestaat, tusschen *onderhandeling* en *diplomatieke aanraking*. Bijkans was het nakomen van dit onderscheid eene poging van den Heer VAN HALL, om zich te ontwarren uit het net, waarin hij, ofschoon voor anderen gespannen, zich zelven had doen gevangen nemen. Want men lette wel, op hetgeen de Heer VAN HALL *wilde* zeggen, en hetgeen daaruit *moet* opgemaakt worden!

Hij had *vooreerst* zich te zuiveren van de blaam, dat hij door de openbaarmaking van de jongste nota van 27 Junij jl. op nieuw »de diplomatieke vormen heeft voorbijgezien», en onderhandelingen heeft prijs gegeven aan de publieke beoordeeling, terwijl de afloop nog niet bekend was.

Maar *bovenal* had hij zich te verdedigen tegen het dagelijks sterker wordend vermoeden van de gepetitionneerd hebbende Protestanten, dat ook hij, VAN HALL, godslasterlijk genoeg zou zijn, *om met den Paus te* ONDERHANDELEN!

Nu zegt de Heer VAN HALL, in de boven aangehaalde woorden:

dat, gold het *onderhandelingen*, er *wel* quaestie kon zijn, om ze ter sprake te brengen, vóór dat de zaak is afgeloopen. Maar als men *in diplomatieke aanraking* komt... de Hemel beware, dan is dat onmogelijk!

Dus, om aan te toonen, dat hij voor geen prijs ter wereld *onderhandelt* met den Paus, en dat er geen gevaar bij is, om *onderhandelingen*, vóór dat zij afgeloopen zijn, publiek te maken, maakt de Heer VAN HALL te gelijker tijd uit, *dat hij nu in eene naauwere, meer gewigtige betrekking staat tot het Hof van Rome;* want »bij het diplomatieke in aanraking komen», *kan er geen sprake zijn van inlichtingen geven!*

De Heer VAN HALL, buiten staat om zijne onhandigheden goed te maken en tevens zich schoon te wasschen bij de steunsels, waarop de zetels van zijn ministerie waggelen, bewijst, alweder onwillekeurig, maar door de onweêrstaanbare kracht der waarheid gedreven, juist het *tegendeel* van hetgeen zijn belang mede bragt, tegen elken prijs te doen gelooven. De Heer VAN HALL, »*wil niet dat* men hem verkeerd begrijpe»; hij wil niet dat men geloove, dat hij, VAN HALL, gelijk de vorige Ministers, zou hebben durven *onderhandelen* met den Paus. Een *Nederlandsch* Minister *onderhandelt* niet met den Paus: neen, hij verwaardigt zich slechts met hem te komen, *in diplomatieke aanraking*. Opperbest; maar, mijnheer VAN HALL! gij laat dadelijk daarop gevoelen, dat deze »diplomatieke aanraking» zoo gewigtig is, dat er »*geene sprake* KAN *zijn*», om daaromtrent inlichtingen te geven?

Vroeger heeft men *onderhandeld* te 's Gravenhage; thans *onderhandelt* gij te Rome door middel van onzen gezant, en stelt u daarenboven in »*diplomatieke aanraking*», ALWEDER TE ROME, door een eigen Minister des Konings naar den Paus te zenden, *zonder dat het zelfs gebleken is, dat de Paus die aanraking heeft verzocht.*

Wie — wij vragen het in gemoede — kan in deze handelwijze iets anders zien, dan krenking van de eer des lands?

De vorige Ministers hebben onzen gezant *teruggeroepen*. Waarom? Om het bewijs te Rome te geven, dat men in Nederland gekrenkt was over den *vorm*, waarin het Hof van Rome tot de invoering van de R. C. hierarchie had besloten.

Wat doet de heer VAN HALL? Hij laat den gezant *blijven:* hij beveelt dien gezant te blijven *onderhandelen*... en bovendien doet hij de, door niets geregtvaardigde avance, en zendt een *Minister des Konings* nog bovendien naar Rome, om met den Paus »in diplomatieke aanraking» te komen. De »bevrediging», die beloofd is, heeft dus daartoe geleid: dat Nederland, in plaats van in 't geheel *niet* te zijn vertegenwoordigd te Rome, thans, ofschoon Rome nog niets heeft gedaan, om weg te nemen wat aanleiding gaf tot de *wonde*, is vertegenwoordigd *door twee personen*.

In plaats van met waardigheid af te wachten, dat aan de beleedigde partij voldoening worde geschonken.... gaat die beleedigde Natie, aangespoord door den heer VAN HALL, de beleedigende partij ... voldoening geve!

Eene roemrijke bladzijde in de eervolle geschiedenis van ons Vaderland, dat zóóveel heeft gedaan, om zijne eer onbesmet te bewaren!!

Maar waartoe strekt dan toch »*de diplomatieke aanraking* van den Heer LIGHTENVELT?»

De Heer VAN HALL zegt: »Ik voor mij zou zeer »huiverig zijn, daaromtrent *inlichtingen* te geven. Dit »*alleen* kan en mag ik zeggen — dit alleen is ook »inderdaad *de hoofdzaak* — hetgeen wij gewenscht heb»ben, dat onze geachte ambtgenoot, de Heer LIGH»TENVELT, nog altijd aan het hoofd van het departement »van Katholijke Eeredienst, naar Rome is vertrokken, »opdat de Paus geen verkeerden indruk zou erlangen »omtrent het wetsontwerp, dat aan deze Vergadering is »voorgedragen.»

Reeds eene vlugtige lezing van dit antwoord, toont aan, dat de Heer VAN HALL alweder de waarheid verbergt. Hij is *huiverig* »inlichtingen» te geven: maar hij *mag*, hij *kan* »alleen» zeggen. Dus wat hij *alleen* mag en kan zeggen is ongetwijfeld het *minst gewigtige:* al het overige *moet* geheim blijven, *mag* en *kan* hij NIET zeggen. Neen, laat VAN HALL er dadelijk op volgen: wat ik u daar zeg »*is inderdaad de* HOOFDZAAK»! Hoe is dit nu te rijmen? Als men »*inderdaad de hoofdzaak*» mag en *kan* mededeelen, hoe kan men dan *huiverig* zijn, om de *ondergeschikte punten* bekend te maken; hoe kan men dan doen gelooven, dat daarvan »geene sprake KAN zijn?»

Duidelijk springt het dus in het oog: dat hetgeen de Heer VAN HALL gezegd heeft omtrent het doel der zending van den Heer LIGHTENVELT, »inderdaad de hoofdzaak» *niet* is. Wat de Heer VAN HALL omtrent dat doel bekend stelde, is blijkbaar een *ondergeschikt punt*; en wij zouden gaarne zien verklaard, op welke wijs anders de »huiverigheid» van den heer VAN HALL — die nu zoo plotseling »huiverig» is geworden — *kan* worden uitgelegd.

Het is dan ook maar »*een ondergeschikt punt.*» De Heer LIGHTENVELT is eenvoudig naar Rome vertrokken, voor zoo veel namelijk thans *kon* gezegd worden, »*op »dat de Paus* GEEN VERKEERDEN INDRUK *zou erlangen »omtrent het wetsontwerp dat aan deze Vergadering is »voorgedragen.*»

De *Amsterdamsche Courant* zal zich nu wel genoegelijk in de handen wrijven. »Ziet gij, *volk van Nederland!*» zal zij thans zegevierend uitroepen: »mijne verklaring van den 26sten is bewaarheid. *Ik alleen* heb de nota's van VAN HALL goed gelezen. IK alleen heb het u voorspeld:

»»In de thans geopenbaarde stukken wordt de eer van het voorgeslacht, *in de pauselijke allocutie aangerand*, en door het Ministerie Thorbecke vergeten en veronachtzaamd, op eene *waardige* wijze GEHANDHAAFD! Het pauselijk gezag wordt *teruggebragt binnen zijne grenzen*, dat is, *op het grondgebied der godsdienst*»»

»Ziet — zal de *A. C.* vervolgen, op — »wat *waardige* wijs onze eer wordt *gehandhaafd*; ziet, hoe de Paus *binnen zijne grenzen wordt teruggebragt!* De heer VAN HALL, die reeds een gezant heeft te Rome, zendt nu nog een van 's Konings ministers, om den Paus te verzoeken *geen verkeerden indruk* op te vatten van een wetsontwerp, dat *een Nederlandsch Ministerie* aanbiedt aan de vertegenwoordigers *der Nederlandsche Natie*, over eene zaak *die* GEENE *godsdienstige leerstellingen regelt* (VAN HALL, bijblad bl. 87), maar alleen strekt om aan eene bepaling van de *Nederlandsche Grondwet* voor ALLE GEZINDHEDEN gelijkelijk uitvoering te geven!

»Ziet — zoo roept de *A. C.*, van geestdrift dronken, uit — »dat heet eerst Minister wezen van een *Nederlandschen* koning; dat heet bevredigen het »*geschokte nationale gevoel*» van »*duizende beminde onderdanen*». Ook het toezigt van *uwe* kerkgenootschappen, protestanten van Nederland, wordt geregeld in deze wet; en de »Paus van Rome» van wien het »godlasterlijk is» (*Nederl.* v. 24 Julij) om te zeggen »zijne Heiligheid» en »de Heilige Vader» ... die gelijkelijk het toezigt regelt over de kerkgenootschappen der Protestanten!»

Het kan niet missen of *de Nederlander*, *de Fakkel*, *de Morgenster*, *de kerkelijke Courant*, *Unitas*, *Philacterion*, *Goudsch Kronijkske* en *Amsterd. Courant* zullen den Heer VAN HALL eene schitterende serenade brengen voor deze *handhaving van de eer van het voorgeslacht van het »Protestantsche Nederland.»*

De Paus, die tot dus ver gemeend heeft dat hij met de *binnenlandsche* aangelegenheden van Nederland niets heeft te maken; die onnoozel genoeg was om dit plegtig in de nota van 1 Junij te doen verklaren, wordt nu door den heer VAN ALL »*binnen zijne grenzen teruggebragt.*» Hij laat den Paus weten door den mond van een Minister des Konings: »Heilige Vader! tot uwe »attributen behoort ook, dat gij u verklaart over eene »wet, die voor het protestantsche Nederland wordt ge»maakt. Wij kussen uwen pantoffel, Heilige Vader! »onder de bede, dat het U. H. behage, *van die wet »toch geen verkeerden indruk op te vatten.*»

De mijstificatie is klassiek! De *Nederlander* heeft regt: al meer en meer wordt het »*een nationaal protest van April in wettelijken vorm.*»

De woorden van den Heer VAN HALL blijven opgeteekend in de jaarboeken onzer parlementaire geschiedenis; de Heer VAN HOËVELL heeft onmiddellijk van die woorden acte genomen, en vóór de eer van Nederland, zal, hopen wij, de tijd leeren, dat deze volksvertegenwoordiger de waarachtige handhaver is geweest »*van de eer van het voorgeslacht.*»

Wij lezen in de *Nederlander* van heden:

»Vooral zullen onze vrienden in het oog *moeten* houden, *indien* zij het tot stand komen eener wet verlangen, dat ter volledige regeling van dergelijk onderwerp *rijper beraad* en *bedaarder overleg* dan thans voor gouvernement of volksvertegenwoordiging mogelijk is, *vereischt wordt.*»

Is dit een wenk, om de wet, regelende het toezigt op de kerkgenootschappen, in deze zitting niet te behandelen?

Trouwens, na al hetgeen de Tweede Kamer in haar voorloopig verslag, als *onzedelijk* heeft veroordeeld, zou het »ter griffie deponeren» niet van de verhandigste daden zijn van het Ministerie, DONKER-VAN HALL.

De nota van den Kardinaal ANTONELLI van 1 Junij jl., is door de Regering medegedeeld aan de Staten-Generaal, *vertaald:* als *„Traduction”*.

Het *Handelsblad* heeft gezegd, dat die nota oorspronkelijk is geschreven in het *Latijn*.

Tweeërlei vraag.

Vooreerst: Waarom heeft de Heer VAN HALL de nota doen vertalen *in het Fransch* en niet *in het Hollandsch?* En waarom is bij de *„traduction”* niet gevoegd de *oorspronkelijke* tekst, gelijk gedaan is bij de eedsformulieren? Of is het den Heer VAN HALL, als Minister van Buitenlandsche Zaken, onbekend, dat de *vertaling* van een diplomatiek stuk aan verlerlei bezwaren onderhevig is, en voet geeft aan welligt onwillekeurig verkeerde opvattingen?

Ten tweede: Is het waar, dat dit de eerste maal is, dat het Hof van Rome op eene *Fransche* nota, het Nederlandsch Gouvernement heeft vereerd met een *Latijnsch* antwoord?

Behoort deze opmerkelijke omstandigheid ook tot de overige omstandigheden, waardoor de Heer VAN HALL *„s'est estimé heureux”*, om in het gedrag van het Hof van Rome te vinden, „le gage d'un désir sincère de faire cesser et de prévenir *à l'avenir* tout malentendu”?

Behoort een *Latijnsch* antwoord op eene vraag, gedaan in het *Fransch*, tot de *„bevredigingsmiddelen”* door het Ministerie DONKER-VAN-HALL aan het „geschokte nationale gevoel” toegediend?

„De *natie*, de kern des Volks, *die* eene Kamer en „een ministerie *deed* vallen, dewijl ze anti-nationaal „waren: die natie houde vol en steune de Regering in „de goede rigting.” (*Morgenster n°.* 55.)

„Ik vraag niet of de berekening van den overmoed, zoo er meer moed betoond was, zou hebben gefaald. Ik bepaal mij bij de eenvoudige opteekening van hetgeen gebeurd is. Uit vrees voor revolutionnair geweld heeft men eendragtig zamen gewerkt tot een revolutionnairen triumf. De natuur der beginselen van de oppositie kwam aan het licht: het aanzijn, volgens haar, van een boven de wettige Overheid verheven gezag; de tusschenkomst, naar welbehagen, van het Souvereine Volk, de ondergeschiktheid van Vorst en Vertegenwoordiging aan dien hoogeren eisch; het wettig alvermogen van „den collectieven opperheer, die over elken Staatsvorm gebied voert, die naar goedvinden van Staatsregeling wisselt en die regtens verbrijzelt wat hem niet gevalt.” De redeneringen waarmeê men plotseling in de politiek van den Koning en van de Staten-Generaal verandering te weeg bragt, zijn gevaarlijk voor ieder Gouvernement; geen Overheid, geen Vertegenwoordiging, geenerlei [illegible] De wijs waarop de Regering tot zwichten gebragt werd, was reeds bij voorraad de ontzenuwing van ieder volgend bewind.”

(Mr. G. GROEN v. PRINSTERER, *Verscheidenheden*, bl. 7.)

Buitenland.

BELGIE.

De Prinsen zijn beide van de mazelen hersteld.

ZWITSERLAND.

De Bondsraad heeft met 69 tegen 25 stemmen besloten, dat de beraadslagingen over het geschil met Oostenrijk in het geheim zouden plaats hebben. De radicale partij wil den Bondsraad magtigen, om bij de Oostenrijksche regering aan te houden, een einde te maken aan de buitengewone maatregelen tegen het kanton Tessino genomen.

OOSTENRIJK.

Een half-officieel blad weêrspreekt de geruchten, welke er geloopen hebben wegens eene uitgestrekte zamenspanning tegen 's Keizers leven, waarvan men op het spoor zou zijn gekomen. De inhechtenisnemingen te Ishl enz. staan met godsdienstige bewegingen, in den geest van Rome, in verband.

GRIEKENLAND.

De gemoederen beginnen hier te lande te bedaren; men gelooft minder aan oorlog dan in het begin des zomers en nog minder aan de verwezentlijking van hier en daar geopperde denkbeelden tot het stichten van een nieuw Grieksch Keizerrijk, in plaats van het Ottomanische Rijk, dat, volgens die ontwerpen, tot Arabie en Syrie zou worden teruggedrongen.

— De minister van finantien heeft een zeer hevigen strijd in den Senaat te voeren gehad, ter zake van de begrooting, welke echter ten slotte met 31 tegen 8 stemmen is aangenomen.

De druif van Corinthe is geheel onverwacht hersteld, door het verschijnen van een insect, dat het beginsel van het kwaad heeft weggenomen. Men wacht dus weder daling in de prijs der korenten.

TURKIJE.

Zie hier het reeds vermelde *antwoord der Porte op de circulaire van den graaf van Nesselrode* en het *protest tegen de bezetting der Vorstendommen.*

„De verhevene Porte heeft officieel tijding bekomen, dat het Russische leger de Pruth is overgetrokken en dat het in Moldavie is binnengerukt, met het doel om ook Wallachije te bezetten. Die beweging, zonder hare medewerking, op een integrerend deel haars gebieds volbragt, heeft haar evenveel smart als bevreemding moeten verwekken. Het bedroeft haar, de ingezetenen van die getrouwe en rustige gewesten aan al de gevaren van eene militaire bezetting te zien blootgesteld. Moeijelijk kan zij zulk eenen aanval vereenigen met de vredelievende verklaringen en vredelievende verzekeringen, welke het hof van Petersburg zoo dikwerf herhaald heeft. En nog meer moet zij zich over eene beweging verwonderen, welke inbreuk maakt op de beginselen, welke in het verdrag van 1841 zijn vastgesteld.

„De Verhevene Porte kan, terwijl zij de gevoelens uitdrukt, welke deze gebeurtenis bij haar hebben doen opkomen, zich niet onthouden eenige omstandigheden in het ware licht te stellen, waaruit de ministers van Z. Keiz. M. vruchteloos getracht hebben eene gevolgtrekking af te leiden, zoodanig als hunne zucht voor regt en vrede hun deed wenschen.

„De onderhandelingen, welke, gezamenlijk met Vorst Menchikoff, werden aangevangen, bepaalden zich tot punten, welke zwarigheden deden oprijzen, met opzigt tot de gewijde oorden, doch de voornaamste geschillen, die het hier gold, erlangden weldra eene oplossing, welke geschikt was om alle belanghebbende partijen tevreden te stellen.

„Wij hebben bovendien toegestemd in de oprigting van eene kerk en een hospitaal te Jerusalem voor de bijzondere dienst der Russen, zoodat de inwilligingen ten behoeve van de priesters en de bedevaartgangers van dezelfde natie, evenmin geweigerd zijn.

„Na den gelukkigen afloop van dat gedeelte der onderhandelingen, hetwelk betrekking had tot het uiterlijk doel der buitengewone zending van Vorst Menchikoff, heeft die gezant zich beijverd, met den sterksten aandrang, eene andere vordering te doen gelden, waarvan de gevolgen, indien de vordering door de regering van Z. M. den Sultan ware aangenomen; niet hadden kunnen nalaten eene zware inbreuk te maken op de belangen des Rijks en de souvereine regten, die er de sier en de steun van zijn, in de waagschaal te stellen.

„Men heeft uit de officiele mededeelingen, welke de verhevene Porte ter gelegener tijde en plaatse aan de hooge mogendheden gedaan heeft, kunnen ontwaren, dat zij niet verzuimd heeft de meest voldoende verzekeringen te geven, geschikt om allen twijfel weg te nemen, die de geschillen hebben doen oprijzen over de geestelijke regten en vrijheden en andere bepalingen, welke daartoe in betrekking staan, en welke aan de Grieksche kerken en priesters van de zijde van Z. M. den Sultan zijn toegekend. Wel verre van er op bedacht te wezen, eenig gedeelte hoegenaamd van die voorregten in te trekken, of ze in het minste te verkorten, stelt Z. M. er roem in, ze openlijk te berigten, en, getrouw aan de grondbeginselen van regt en welwillendheid, ze boven alle bedenking te stellen door middel van eene plegtige acte, bekleed met zijn hatti-sheriff, en welke ter kennisse van zijne bevriende mogendheden is gebragt. Daar dit nu de toedragt van zaken is, kan het overbodig worden geacht, zich bij dit vraagstuk in vele bijzonderheden te verdiepen. Genoeg is het hier te stellen, dat, eenerzijds, de vordering van den Russischen gezant, ondanks zekere wijzigingen, het zij in de bewoordingen het zij in den vorm, om de opgezegde redenen onaannemelijk bleef; terwijl zij anderzijds, zonder wezenlijken grond werd, ten gevolge van de plegtige waarborgen, uit eigen beweging, door den Souverein zelven, ten aanzien van gansch de wereld, gegeven. Die onbetwistbare daadzaken zijn voldoende om de Verhevene Porte van alle verpligting te ontslaan, om zich, ter zake van de godsdienstige vrijheden, meer te verontschuldigen. Het is onwederspreekbaar, dat de onafhankelijkheid van eenen Souvereinen Staat niets beteekent, indien het geene bevoegdheid heeft om, zonder krenking, eene vordering af te wijzen, welke de verdragen niet veroorloven, en waarvan de aanneming, terzelfder tijd, overbodig zou zijn, wat het uiterlijk doel aangaat, en niet minder vernederend dan schadelijk voor de hooge partij, die tot de weigering overgaat.

„Nogtans neemt de Verhevene Porte niets terug, wat betreft haar vriendschappelijk en zeer opregt verlangen niet alleen om al hare verbindtenissen jegens Rusland met de striktste zorgvuldigheid na te leven; maar, bovendien aan dat land elk nieuw bewijs te geven van hare goede gezindheid, dat vereenigbaar is met de geheiligde regten van hare souvereiniteit en met de eer en hoofdbelangen haars Rijks.

„Zij is steeds bereid, de beloften te herhalen welke in haren brief van 4 en 16 Junij vervat zijn, geschreven in antwoord op dien van Z. Exc. den graaf van Nesselrode, den 19 Mei (*O. St.*) gedagteekend, en zij is evenzeer geneigd, indien men tot eene schikking wil komen, berekend om het Hof van Rusland te voldoen, zonder de geheiligde regten des Sultans te benadeelen, om eenen buitengewonen gezant naar St. Petersburg te zenden, ten einde, gezamenlijk met het Russische hof, de middelen te beramen om dit doel te bereiken.

„Wat betreft de zinsnede in den brief van Z. Exc. den graaf van Nesselrode, betrekkelijk den mogelijken inval op het Ottomanische grondgebied, heeft de Verh. Porte reeds verklaard, dat zij die niet kan aannemen; en daar die brief, zoomede het antwoord van het Ottomanische ministerie, terstond aan de mogendheden zijn medegedeeld, die het verdrag van 1841 onderteekend hebben, zoo wordt het onnoodig geacht zich over eene zoo betreurenswaardige zaak in bijzonderheden uit te laten.

„Ten gevolge van die omstandigheden, en op grond van deze overwegingen, meende de regering van Z. M. te mogen hopen, dat de welgestaafde beweegredenen, welke zij onafgebroken heeft aangevoerd tot regtvaardiging van de weigering harer toestemming, evenzeer als van de onmogelijkheid waarin zij zich bevindt, om die te verleenen, — mitsgaders het ernstige verlangen, dat zij vaak aan den dag heeft gelegd, om de goede betrekkingen tusschen de twee hooge partijen te hernieuwen — eindelijk zouden zijn op prijs gesteld, en dat het Hof van Rusland tot billijker gevoelens te haren opzigte zou terugkeeren. De Verh. Porte gevoelt er te meer leedwezen over, dat deze hoop is teleurgesteld, daar de uitmuntende hoedanigheden van Rusland, zijne bekende gematigdheid van denkwijs en zijne regtvaardigheid haar niet kunnen doen veronderstellen dat Z. M. in staat zou zijn, zijne vorderingen op eenigen anderen grond te vestigen, dan op die van redelijkheid en goed regt, en daar Z. M. nog kortelings, hetzij aan den Sultan zelve, hetzij aan de Europesche mogendheden, stellige verzekeringen gegeven heeft wegens zijn verlangen om de waardigheid van het Ottomanische rijk te eerbiedigen, en de onafhankelijkheid daarvan te handhaven.

„In dien stand van zaken ontvangt de Porte de officiële tijding, dat de Russische troepen de grenzen zijn overgetrokken.

„Indien het hof van Rusland volhardt in zijne vordering om door een jegens hetzelve verbindend stuk de godsdienstige regten, welke het hier geldt, te doen steunen op het verdrag van Kainardji, dan verdient opgemerkt te worden, dat de belofte, vervat in het eerste gedeelte van het 7e artikel van dat verdrag, betrekkelijk de bescherming aan de christen godsdienst en hare kerken te verleenen, is van algemeenen aard en men kan bezwaarlijk inzien, dat daarin die kracht gelegen is, welke Rusland daaraan zal toekennen, en nog minder eene bijzondere gunst ten behoeve van de Grieksche godsdienst.

„Hoe dit zij, indien de verhevene Porte in gebreke bleef, de Christengodsdienst en kerken te beschermen, dan eerst zou men haar de belofte moeten herinneren, door het bijbrengen van opgemeld verdrag, en het is niet minder duidelijk, dat dit nieuwe voorstel niet op dat verdrag kan gegrond worden, daar de regten en vrijheden van de Grieksche godsdienst door de Verhevene Porte zijn toegekend, zonder de vraag of tusschenkomst van wie ook. Het is voor haar, met der daad, een punt van eer, ze thans en voor de toekomst te handhaven, en een pligt, welke haar door hare zorg voor al hare onderdanen wordt opgelegd. De firmans, welke uitgevaardigd zijn, en welke de regten en vrijheden van alle godsdiensten bevestigen, getuigen luide, hoe innig de bedoelingen der Verhevene Porte in dit opzigt zijn: zoodat, zonder den minsten twijfel, eene vreemde tusschenkomst te dezer zake volstrekt niet noodig is. Daar het hof van Rusland echter, op welken grond dan ook, twijfel heeft opgevat over zijn godsdienstige regten, en de Grieksche godsdienst die is, welke de doorluchtige Keizer en een groot gedeelte zijner onderdanen belijden, zoo aarzelt de Verhevene Porte, door die overwegingen geleid, gelijk door het ontzag voor de vriendschappelijke betrekkingen, welke nog tusschen de twee mogenheden bestaan, niet, het besluit te nemen, hieromtrent voldoende verzekeringen te geven. Doch, indien eene regering nopens de regten en vrijheden, welke zij uit eigene beweging aan de kerken en priesters van eene natie van zoovele millioenen zielen, aan haar gezag onderworpen, heeft toegekend, uitsluitende verbindtenissen aanging met eene andere regering, dan zou zij haar gezag met die regering deelen, en dit zou niet anders zijn dan hare eigene onafhankelijkheid vernietigen.

„De verdragen welke de Verhevene Porte en het hof van Rusland, betreffende de twee Vorstendommen gesloten hebben veroorloven in geenen deele de zending van de zijde van Rusland van troepen in beide landschappen en het artikel, dat daartoe betrekkelijk is en, hetwelk in de overeenkomst (*sened*) van Balta-Liman gevonden wordt, is ondergeschikt aan de voorwaarde, dat er inwendige onlusten in die Vorstendommen mogten

plaats grijpen: dit nu is, in de tegenwoordige omstandigheden, geenszins het geval.

„De waarheid is, dat die aanvallende handeling van de zijde van Rusland in beginsel niet anders dan als eene oorlogsverklaring zou kunnen worden beschouwd, welke de Verhevene Porte het onbetwistbaar regt zou geven, om, in wedervergelding, krijgsgeweld te bezigen. Maar de Verhevene Porte is er verre af, hare regten tot het uiterste te willen drijven. Sterk door de regtvaardigheid welke hare staatkunde jegens de mogendheden geleidt, verkiest zij veeleer, zich die regten voor te behouden in afwachting, dat Rusland uit eigene beweging terugkeere tot eene handelwijs die meer overeenkomstig met hare verklaringen zal zijn. Ten einde alle hinderpalen tegen zoodanigen terugkeer weg te nemen, bepaald zij er zich, voor het oogenblik toe, tegen den aanval te protesteeren, waarover zij wel het regt heeft zich te beklagen. Zoo doende, gelooft zij aan geheel de wereld een nieuw bewijs te geven van de gematigdheid van het stelsel, dat zij van den aanvang af in deze aangelegenheid heeft gevolgd. Zij onthoudt zich van elke vijandige daad, maar zij verklaard dat zij, in geenerlei opzigt, toestemt, dat men van tijd tot tijd troepen in de provinciën Moldavie en Wallachije doe binnenrukken, gewesten, die integrerende deelen van het Ottomannische Rijk uitmaken, en men ze behandelt alsof zij een huis zonder heer waren.

„Zij protesteert dus bepaaldelijk en openlijk tegen die handeling en, overtuigd dat de mogendheden, welke het verdrag van 1841 onderteekend hebben, zulk eenen aanval niet zullen goedkeuren heeft zij haar eene blootlegging van de omstandigheden doen toekomen en neemt, inmiddels, eene gewapende houding, ter harer verdediging aan.

„Om tot de slotsom te komen, herhaalt zij, dat Z. M. de sultan steeds verlangt, elke klagte van het Russische hof voor te komen, waarvan hij reeds menigwerf het bewijs heeft gegeven, en bereid is alle grieven weg te nemen, betreffende de godsdienstige belangen welke hare Grieksche onderdanen nog zouden kunnen inbrengen; dat nopens de gewijde oorden reeds herstel verleend is, dat die zaak ten genoege van Rusland is beslist, en de verhevene Porte niet weifelt, de meest duidelijke verzekeringen te geven, ten einde de schikking te bevestigen, welke in overeenkomt met alle partijen is aangegaan.

„Konstantinopel, den 2/14 Julij 1853, (8 der maand van Chewal 1269).

Binnenland.

Staten-Generaal.

Tweede Kamer.

ZITTING VAN ZATURDAG, 30 JULIJ.

In deze zitting, zijn, zonder discussie en met algemeene stemmen aangenomen de acht wets-ontwerpen, strekkende tot het verleenen der hoedanigheid van Nederlander aan *Löb* genaamd *Leopold Rindskopf*, *J. C. Mohr*, *R. Lammerts*, *J. H. R. Kröner*, *J. H. Witt*, *J. H. Strijbosch*, *F. A. Jöhr* en *J. Warsen.*

Daarna is beraadslaagd over het ontwerp van wet tot duurzame regeling van het beheer der gelden wegens verstrekkingen.

Over dit wetsontwerp zijn langdurige discussiën gevoerd, en waaraan de Heeren RIJK, HUGUENHOLTZ, VAN BOSSE, VAN NISPEN VAN SEVENAER, ROCHUSSEN, STORM VAN 'S GRAVESANDE, VAN LENNEP en WINTGENS hebben deelgenomen

Het hoofdbezwaar van de bestrijders der voordragt bestond daarin, dat aan de Regering eene onbeperkte magt werd verleend, om materieel te verkoopen, en dat door deze wet een stap werd teruggedaan naar de rubrick van rijksfondsen, waarvan de Rekenkamer had verklaard: «dat de verderfelijke strekking eene onvoorwaardelijke wegruiming dier fondsen noodzakelijk maakte.» Verder drongen de tegenstanders der voordragt er op aan, om, ter verzekering eener betere comptatiliteit, de zaak der verstrekkingen te regelen bij de jaarlijksche begrooting, daar eene ondervinding van tien jaren thans voldoende de mogelijkheid eener raming der behoefte had aangetoond. Vooral kwam men op tegen de wijze, waarop de Regering de wetsvoordragt scheen te willen doordrijven, omdat zij in de Memorie van Beantwoording de *bedreiging* had gebezigd, dat bijaldien de Kamer de voordragt niet aannam, zij zoude *ophouden* met verstrekkingen te leveren. Nadat de Minister van Oorlog de in het midden gebragte bezwaren had bestreden, werden de algemeene discussiën gesloten.

Alsnu overgaande tot de behandeling der artikelen, werd door den Heer VAN NISPEN VAN SEVENAER op art. 1 voorgesteld een amendement, strekkende om slechts *in geval van gebleken noodzakelijkheid* aan de Regering te vergunnen verstrekkingen te doen aan vreemde, gemeente- of andere besturen enz. Dit amendement, waarmede de Regering zich vereenigde, alhoewel zij verklaarde het liever niet aangenomen te zien, werd met 44 tegen 6 stemmen aangenomen; zoo ook, zonder hoofdelijke stemming, een amendement van denzelfden heer op art. 7, inhoudende de bepaling, dat de opgave, waarvan dit artikel spreekt, *gespecifieerd* zal behooren te zijn.

Het geheele wetsontwerp is daarop met 35 tegen 15 stemmen aangenomen.

De commissie voor de petitien heeft verslag uitgebragt op 330 adressen van ingezetenen *tegen* de wet op de kerkgenootschappen, voorzien van vele duizende handteekeningen, ééne zelfs van 1609.

Daarna is de vergadering gescheiden tot Dingsdag den 9den Augustus aanstaande.

's Gravenhage, 30 Julij.

Bij Koninklijk besluit van 23 Mei 1853 nº 55, is bewilliging verleend tot het veranderen en wijzigen van de statuten der te Amsterdam gevestigde Diamant-slijperij.

Z. M. heeft aan den leeraar der 1ste klasse in de taal en letterkunde bij de Koninklijke academie voor de zee- en landmagt, S Farncombe Sanders, eervol ontslag uit die betrekking verleend, met toekenning van een wachtgeld van *f* 750; en in diens plaats benoemd: den heer M. P. Lindo, doctor in de letteren en laatstelijk leeraar in de Engelsche en Hoogduitsche talen en in de aardrijkskunde aan het stedelijk gymnasium te Arnhem; bij het wapen der infanterie: bij het 3de regement, tot majoor den kapitein der 1ste kl. J. C. van Groin, van het corps; tot kapitein van de 3de kl, (naar ouderdom van rang) den 1sten luit. J. F. Tusch, van het 5de regem. van het wapen; bij het 5de regem., tot 1sten luit. (naar ouderdom van rang) den 2den luit. F. J. van den Bergh, van het 3de regem. van het wapen; bij het 6de regem., tot 1sten luit. (naar ouderdom van rang) den 2den luit. jhr. C. H. F. Du Monceau, van het regem. grenadiers en jagers, met bepaling dat hij voorloopig bij het regem. grenad. en jag. gedetacheerd zal blijven; bij het 7de regem., tot majoor, den kapit. der 1ste kl. C. H. F. A. Battaerd, van het 3de regt. van het wapen; bij het 8ste regem, tot kapit. van de 3de kl. (naar ouderdom van rang) den 1sten luit. IJ. A. van Dinter, van het 6de regem. van het wapen; bij het personeel van de geneeskundige dienst van het leger, tot paarden-arts van de 3de kl. den vee-arts der 2de kl. J. B. Huijsmans.

Aan den heer F. Lurquin, te Coolkerke in Westvlaanderen is, onder zekere bepalingen en tot wederopzegging, voor zooveel het Nederlandsche grondgebied betreft, vergunning verleend voor eene geregelde trekschuit- of bargedienst tusschen de steden Sluis en Brugge, tot vervoer van personen en goederen; en in verband daarmede, ingetrokken de vergunning van 28 Mei en het daartoe betrekkelijke reglement van 23 November 1842.

Wij vernemen, dat reeds *Dingsdag* of *Woensdag* aan de Tweede Kamer, van Regeringswege, zal worden ingezonden het antwoord op het voorloopig Verslag der Kamer betrekkelijk het wetsontwerp, tot regeling van het toezigt op de kerkgenootschappen.

Dat verslag zal, naar wij vernemen, *bij uitstek kort* zijn, en tevens vergezeld gaan van een nieuw ontwerp van wet.

Wij vernemen, dat de Heer Borret, zijn ontslag heeft verzocht als Commissaris des Konings in de provincie N. Brabant.

De *Nieuwe Noordbrander* verneemt (doch voegt er bij, *met mindere zekerheid*), dat Z. Em. Mgr. de kardinaal-aartsbisschop van Mechelen zich naar 's Bosch zal begeven, om namens den Paus het pallium aan Mgr. den aartsbisschop van Utrecht enz. ter hand te stellen.

Achtgevende op zoo vele aanschrijvingen, om de godsdienstige viering van den 31sten October, als gedenkdag der Kerkhervorming te verhoogen, heeft de Synode der Nederl. Herv. Kerk toch gemeend te moeten aannemen, dat die viering zich bepale tot den daarop volgenden Zondag, ten zij de zondag zich met dien gedenkdag vereenige; van dit besluit zal aan de Kerkeraden aanschrijving geschieden.

In de gister avond gehoudene vergadering van heeren Commissarissen ter zake van Drenkelingen te Rotterdam, is toegewezen de gouden Medaille der Maatschappij tot redding van Drenkelingen te Amsterdam aan den heer N. Bosz, chirurgijn en vroedmeester te Rotterdam, voor de met gelukkig gevolg bekroonde behandeling van eene schijndoode, T. Janssen genaamd, op 31 Mei ll.

Het *Journal du Limbourg* zegt, dat de heer van Sonsbeeck, oud-minister van buitenlandsche zaken, in de residentie is teruggekeerd van eene reis, die deze heer in Belgie en in het hertogdom Limburg gemaakt heeft. De heer van Sonsbeeck heeft voornamelijk de landen der Campine bezocht met het doel om het aldaar in gebruik zijnde stelsel van kunstmatige bewatering, dat zoo rijk is aan verbazende uitkomsten, op zijne goederen in Overijssel toe te passen.

In de zitting van 28 Julij heeft de gemeenteraad te Haarlem tot eene commissie benoemd de heeren mrs. B. Donker Curtius, te Amsterdam; L. Metman, te 's Gravenhage en J. E. Goudsmit te Leiden, ten einde onderzoek in te stellen, in hoe ver er termen bestaan om, namens de gemeente, hetzij tegen commissarissen van de Bank van leening, hetzij tegen het dagelijksch bestuur der stad, hetzij tegen beiden, een eisch in regten in te stellen, tot vergoeding van het nadeel door het ontbreken van panden aan de stad reeds toegebragt, of later toe te brengen.

Den 28sten des avonds is met het schip *Op hoop van Zegen* stuurman K. Bijl, de eerste vangers haring aangebragt, bestaande uit 46 ton, waarvan 13 ton maatjes en 33 ton volle haring.

Naar men verneemt, zal Z. M. fregat *Doggersbank*, kapt. de Smit van den Broeke, met 1 Augustus naar Vlissingen vertrekken, terwijl Z. M. fregat *Palembang*, kapt. J. P. Wouterz., en het fregat *Prins van Oranje*, kapt. J. W. Stol, den 6den Augustus van Willemsoord zullen vertrekken, om een kruistogt in de Middellandsche zee te doen.

Het getal kweekelingen aan het Instituut voor Doofstommen te Groningen bedraagt 149, waaronder 88 jongens en 61 meisjes, en wel in het jongenskosthuis 77, in het meisjes-kosthuis 57 en in het Israël-kosthuis 11 jongens en 4 meisjes.

Van deze zijn Gereformeerd 109, Afgescheiden 3, Roomsch-Catholiek 12, Doopsgezind 5, Evangelisch-Lutersch 5, Hoogduitsch-Israëlitisch 14 en Portugeesch-Israëlitisch 1.

Afkomstig zijn uit Noord-Holland 40, Zuid-Holland 28, Groningen 10, Friesland 14, Overyssel 14, Gelderlrnd 14, Utrecht 8, Zeeland 6, Drenthe 2, uit West-Indie 1 en O. Indie. 1.

Van de jongens leeren aan het Instituut het kledermaken 24, pettenmaken 2, schoenmaken 14, schrijnwerken 7, kuipen 6; — buiten het Instituut kledenmaken 3, schoenmaken 1, kuipen 2, zeilmaken 3, letterzetten 7, borstelmaken 1, zadelmaken 2, koperslaan 3, blikslaan 1, boekbinden 1; nog op geen ambacht zijn 10. — Van de meisjes leeren naaijen, borduren, enz. 47, breijen 14.

Voor rekening van het Instituut zijn 126, 1 betaalt *f* 15. — toelage, 4 betalen *f* 20. — 8 betalen *f* 25. — 1 betaalt *f* 30. — 2 betalen *f* 50. — 4 betalen *f* 100 — 1 betaalt *f* 125. — 1 betaalt 150 en 1 is daar op eigen kosten.

Er zijn nog twee kweekelingen, die *onder de jaren zijn*, tot het onderwijs aan het Instituut toegelaten.

Met betrekking tot de te Middelburg herlevende hoop op een spoorweg naar de Duitsche grenzen diene het volgende: De dagbladen hebben in der tijd slechts melding gemaakt van *een* rekwest, houdende aanvraag om concessie, namelijk van dat hetwelk aan de regering door den heer D. Dronkers is opgezonden. De heer Nihoul, van Brussel, heeft in het begin van dat jaar om concessie aanzoek gedaan bij de regering. Ook de heer Dronkers, die, gelijk bekend is, eenige jaren geleden door ongunstige tijdsomstandigheden gedrongen, *toen* de hoop heeft moeten opgeven om Zeeland met een spoorweg te verrijken, hervat nu zijne pogingen tot bereiking van het groote doel, en wendt zich tot den Koning met verzoek, dat de concessie aan hem gegund worde, meenende hij om onderscheidene redenen boven zijn mededinger preferent te zijn. ([illegible])

Men schrijft uit Assen: Het minder drooge weder van de laatste dagen werkt ongunstig op het droogen van den turf. Te Hoogeveen heeft men dit jaar door gebrek aan arbeiders niet zooveel turf kunnen graven als in andere jaren, terwijl vele veengravers zich voorstelden, dit jaar meer dan vroeger te doen graven, daartoe uitgelokt door den grooten afvoer, welke dit jaar heeft plaats gehad.

H. M. de Koningin heeft den 26, des avonds, een bezoek afgelegd bij H. K. H. de Hertogin Pauline, op het paleis aan den Berg te Wiesbaden, waarna H. M. weder naar Mainz is vertrokken.

Varia.

DE DORPSLANTAARN.

(*Eene onuitgegevene vertelling van wijlen* Moeder de Gans.)

Aan den zoom van een uitgestrekt moeras lag een klein dorp. Het plaatsje was slechts van eene zijde toegankelijk langs een smal voetpad, dat zich door het moeras kronkelde, en naar eene naburige stad leidde. Aan den ingang nu van dat dorp bevond zich het huis des burgemeesters, en vlak daarvoor stond eene lantaarn.

Die lantaarnpaal moest daar reeds sinds onheugelijke tijden gestaan hebben, want de oudste bewoners van het dorpje konden zich niet eens meer herinneren, wanneer die paal daar geplaatst was, zoolang was het reeds geleden. Niemand had zich in den laatsten tijd meer om dien lantaarnpaal bekommerd, geen wonder dus, dat de geheele toestel der lantaarn zich in een ongeredderden toestand bevond, en eene dringende *herziening* of verbetering eischte. — De paal stond geheel schuinsch en dreigde ieder oogenblik om te vallen; de glazen had men sinds geruimen tijd niet meer schoon gemaakt en waren geheel verweêrd en bewasemd; ja zelfs de inwendige toestel der lantaarn, die geheel „verouderd" en „versleten" was, had men verzuimd te laten repareren. De lantaarn brandde ook, zoo als gij wel begrijpen kunt, mijne kinderen! zeer dof en mat en verspreidde slechts een flaauw en spaarzaam licht over den omtrek. De lantaarnaansteker was een oud en onverschillig man, die reeds lang bij de lantaarn geplaatst was, en alleen daarom het „onbepaalde vertrouwen" des burgemeesters bezat. Daarenboven deed hij nog goedkoope en slechte olie in de lamp der lantaarn, en bekreunde er zich vervolgens volstrekt niet

zin, al was het nog zoo *donker*, mits hij er maar zijn voordeel meê deed. — De burgemeester vernam bijna iederen dag klagten over den deerniswaardigen toestand, waarin de lantaarn verkeerde. Ieder oogenblik hoorde men van ongelukken, aan menschen overkomen, die in de duisternis door *»dwaallichtjes«* van het regte pad waren afgebragt en vervolgens in het moeras omkwamen.

Ten laatste namen de ongelukken zoo schrikbarend toe, en werden ook de klagten dien ten gevolge zóó dringend, dat de burgemeester genoodzaakt was toe te geven en de reparatie van den lantaarnpaal deed aannemen. Hij zelf zag de noodzakelijkheid van eene helderbrandende lantaarn in, waarnaar de wandelaars uit zijn dorp zich zouden kunnen rigten. Tevens vreesde hij, dat, zoo de paal niet nog bij tijds werd opgeflikt, hij waarschijnlijk eerstdaags zoude omvallen en de ruiten bij dien val zouden verbrijzeld worden. Alsdan zoude zijne nalatigheid onverantwoordelijk zijn en hij zelf waarschijnlijk, ten gevolge van die »omstorting« van den paal, van zijn bestuur ontzet worden. Dit moest hij natuurlijkerwijs trachten te voorkomen en tevens ook aan de billijke klagten der gemeente te gemoet komen, daar hij nu toch ook zelf de »onhoudhaarheid« van dien ouden paal inzag. Nu bevond er zich in dien tijd, waarin dit gebeurde, mijne kinderen! maar één man, verbeeld u, één enkel man slechts, op het geheele dorp, die ten minste op dat oogenblik, waarvan ik nu spreek, die genoegzame kunde en bekwaamheid bezat, om de lantaarn zoodanig te »hervormen« en te verbeteren, als noodig was om in de behoeften der inwoners van het dorp te voorzien. Nu goed dan, er was maar één man, welke die hervorming konde bewerkstelligen. Hij nam aan het werk in een bepaalden tijd af te leveren en stak terstond de armen uit de mouwen. Met één ruk, verbeeld u, haalde hij den wormsteekigen paal er uit, schoffelde al het onkruid weg, dat door verloop van tijd op die plaats gegroeid was, hoogde den grond op, en bevestigde in de plaats van den ouden en halfverganen, een geheel nieuwen en gaven paal, stevig in den grond. Vervolgens voorzag hij hem bij voorraad nog met steunsels, die hecht en sterk waren, nam toen den inwendigen verroesten en versletenen toestel der lantaarn weg, en zette er eene eenvoudiger, doch veel doelmatiger weêr in de plaats. De oude vuile lap, die men vroeger voor het oppoetsen gebruikte, legde hij ter zijde, en nam, in plaats daarvan, een splinternieuwe en zuivere doek en veegde de glazen daarmede zoolang op, tot dat zij ten laatste doorschijnend en blinkend werden. Een groot deel der burgers gaven over deze kwistigheid hunne afkeuring te kennen en zeiden, dat hij dien ouden lap nog zeer goed had kunnen gebruiken. Hij echter stoorde zich niet aan hun gemor, ging rustig met zijne werkzaamheden voort, en toen hij alles af had, deed hij er ten slotte nog beste patentolie in, en stak toen de lantaarn aan. Alle inwoners van het dorp waren zamengestroomd, in afwachting van het aansteken der lantaarn; want zij hadden reeds lang behoefte daaraan gehad. Zij waren verwonderd over de schoone en eenvoudige inrigting; maar hun blijdschap steeg ten top, toen zij het heldere en schitterende licht zagen, dat de lantaarn na het aansteken over den omtrek verspreidde. Hoe opgetogen en verbaasd waren zelfs zijne vroegere vijanden; en demoedig en beschaamd wegens het vroeger tegen hem gekoesterd wantrouwen, bragten zij hem hunne hulde, en dankten hem voor de groote dienst, die hij daarmede den dorpe had bewezen.

Nu moet gij weten, mijne kinderen, dat men na dien tijd nooit meer van ongelukken of verwarringen hoorde en al huppelden er ook nog zoo vele «*dwaallichtjes*» rond op het moeras, de wandelaar hield maar steeds met vertrouwen het oog gevestigd op de lantaarn, die zoo onbewegelijk als eene poolster op het einde van den weg stond en hem reeds van verre zoo vriendelijk tegenblonk. Zij strekte hem tot een gids op het bogtig voetpad en hielp hem den eenzamen weg verkorten. Des te meer hij het vriendelijke schijnsel naderde, des te haastiger versnelde hij zijne schreden, en als hij dan in zijn stillen schouw teruggekeerd, zich door gade en huppelende kinderen juichend zag begroeten, begreep hij eerst ten volle het nut en het voordeel, dat een heldere lantaarn aanbrengt. Vooral als hij het vergeleek met vroeger, toen hij dikwerf genoodzaakt was in duistere nachten den morgenstond in de stad te blijven afwachten, daar hij de terugreis niet durfde te aanvaarden en zijne vrouw en kinderen in doodelijke ongerustheid dien nacht doorbragten, tot dat zijne komst hen van hun lijden verloste, ziet, als hij dat alles bij zijn haard nederzittend, overdacht, dan plengde hij een traan van dankbaarheid aan den edelen lantaarnmaker. Maar altijd is ondank het loon, dit zult gij, kinderen, als gij later ouder wordt, zelven wel bemerken. Aan de voeten der reuzeneiken tieren gewoonlijk vergiftige slangen.

Eens op den avond laat, keerden twee mannen uit de stad naar het dorp terug; zij hadden hunne waren met veel voordeel op de markt afgezet, en in de opgewondenheid hierover, meer gebruikt, dan zij wel verdragen konden.

Nu moet gij nog weten, dat er kort voor hunne terugreis eene zware regenbui was neêrgevallen, die het voetpad glad en glibberig had gemaakt. Zij waren, zoo als reeds gezegd is, niet frisch meer ter been en geraakten, toen zij een eind weegs gegaan waren, in het moeras, waaruit zij zich met veel moeite weder een weg baanden.

Deze twee lieden, daarenboven nog vrienden van den ontslagen lantaarn-aanstekers, begeven zich terstond tot den Burgemeester, verhalen hem hun wedervaren en weten het aan de schuld des lantaarn-aanstekers, die niet gezorgd had, dat het licht helder genoeg op dien avond brandde.

De Burgemeester gelooft hen op hun woord, (het waren ook notabele ingezetenen van het dorp) en zonder te onderzoeken of het ook zinsbedrog was geweest, ontsloeg hij den [illegible]

lantaarn-aansteker. Vervolgens ontbood hij den ouden man weder bij zich, onder wien de lantaarn altijd zoo »*donker*« had gebrand en droeg hem het toezigt weer daarover op, doch met de nadrukkelijke bepaling, dat hij niets in de nieuwe inrigting mogt veranderen. Nu meende de Burgemeester het al heel mooi gemaakt te hebben; maar de »donkere« man kon uit naijver op den roem zijns voorgangers den lust niet bedwingen, de toestel der lantaarn eens van alle kanten naauwkeurig te bekijken, of hij niet hier en daar een klein gebrek zou kunnen bemerken. Hij beloofde den Burgemeester alles ongedeerd te laten, maar stelde hem voor, om eene kleine verbetering, zoo als hij meende, te bewerkstelligen, namelijk een plekje beter digt te solderen. Maar daar het helder branden der lantaarn iets is, waarbij al de bewoners van het dorp belang hebben, zoo zijn er vele oogen op hem gevestigd, en toen men hem een begin zag maken om zijn pot op het vuur te zetten en met een oud afgedankt stuk lood *) te gaan solderen, werden er vele brieven geschreven aan het gemeentebestuur om het sordeersel weêr af te laten schrappen, daar men vreesde dat de lantaarn daardoor *donkerder* in plaats van helder zou gaan branden.

Tot zoover het verhaal. Wij verwachten iederen dag met belangstelling nadere berigten uit het dorp, hoe de zaak verder daar is afgeloopen. Wij voor ons zouden wenschen dat de donkere man door zijne onhandigheid iets aan den toestel der lantaarn bederf, waardoor de Burgemeester van de noodzakelijkheid zoude overtuigd worden, om den »verouderden« lantaarn-opsteker ten tweeden male op pensioen te stellen.

's Hage. B.

*) de wet van Germinal.

Laatste Berigten.

Z. M. heeft aan de te Maastricht gevestigde Aken-Maastrichtsche spoorweg-maatschappij concessie verleend tot den aanleg en de exploitatie van eenen spoorweg van Maastricht tot de Belgische grenzen in de rigting naar Hasselt.

Z. M. heeft benoemd tot adjunct-commiesen bij het Departement van Justitie C. P. van Maanen, J. J. Leijendekker, A. W. G. Boele van Hensbroek, A.' W. Carrière en L. Boer, tot griffier bij het kantongeregt te Groningen, mr. H. L. Sypkens, aldaar.

Wij ontleenen aan de berigten uit Ned. Indie per overlandmail ontvangen, het navolgende:

Bij besluit van den Gouverneur-generaal van 2 Junij is bepaald, dat de belasting op de bazaars en warongs in de afdeeling Krawang, welke tot dusver ten behoeve van den lande zijn verpacht geweest, en dus ook de verpachting van dat middel, wordt afgeschaft.

Vrijdag den 20 Mei arriveerde ter reede van Batavia Zr. Ms. stoomschip Java, kapt. Worthington, met de overlandbrieven uit Europa van 24 Maart en 8 April. De mail van 24 Maart was om het breken van den grooten kruk der machine naar Suez teruggekeerd.

Te rekenen van 1 Julij 1853, wordt afgeschaft het territoriaal regt, dat krachtens het besluit van den kommissaris-generaal, van 14 Oct. 1833, nº 369. wordt geheven op de koffij en peper, bij den uitvoer te Benkoelen.

Prijs-Courant der Effecten.

AMSTERDAM, 30 Julij 1853.

	Pct.			Pct.	
Nederland.			**Rusland.**		
Ned. W. Schuld.	2½	63⅞	*Hope* 1798/1816	5	109
Dito Certificat..	3	76¹³/₁₆	Dito 1828/1829	5	
Dito dito .	4	95¹¹/₁₆ ¾ ¹¹/₁₆	Cert. 1831/1838	5	98⁵/₁₆
O. I. Leening.	4		Dito Dito	4½	100¼
Amort. Syndic.	3½	95⅛	Dito *Hope* . . .	4	93⅜
Hand.-Maats. .	4½		Dito *Stieglitz*. .	4	92⅝
Belgie.			Dito dito 5e Ser.	4	
Certificaten. . .	2½		Inschr. Assig. .	6	
Dº *Rothschild*.	2½	53¼	Certific. dito.. .	6	
Frankrijk.					
Obligatien. . .	3		**Polen.**		
Spanje.					
Nieuwe	1	23¼ ⁵/₁₆	Obligatien . . .	4	86¼
Dito Buitenl. .	3		**Oostenrijk.**		
Dº Binnenl. ⁶/m.	3	43³/₁₆ ¼			
Bew. Sp Com.		6⅝ ¹¹/₁₆	Metalliek . . .	5	82¾ ⅞
Amort. Schuld.			Dito bet. Amst.	5	95⅛
Portugal.			Dito letter B . .	5	95⅛
Londen	5	42⅞	Dito 1847 . . .	2½	42¹¹/₁₆
Dito dito . . .	4	39¹/₁₆	Dito 1851/1852	2½	42⅝ ¹¹/₁₆

Louisiana, bij Hope en C., 5 pct. 101; Philad., Bank-Actien $4\frac{1}{16}$; Mexic., te Londen, 3 pct. $26\frac{1}{2}$; $\frac{9}{16}$; Dito Onb. $26\frac{3}{8}$; Gren. Uitg. $9\frac{1}{4}$; Nieuwe 3 pct. Port. $39\frac{1}{8}$, $\frac{3}{8}$, $\frac{1}{8}$.

Onbeduidende beurs met weinig affaire.

FRANKFORT, Vrijdag, 29 Julij. 5 pct. Metaliek 86; W. Bank-aktien 1605; W. Loten fl. 250, 126; 1 pct. Spanje $23\frac{5}{16}$; 3 pct. dito $43\frac{1}{4}$; wissel op Ween. 110.

De beurs was algemeen iets flaauwer gestemd.

Per Telegraaph.

LONDEN. Zatnrdag, 30 Julij. Consols op tijd 98; Mexico nieuwe 3 pct. $26\frac{3}{4}$; Portugal 4 pct. $43\frac{3}{4}$; Spanje 1 pct. $22\frac{1}{4}$; dito Certific $6\frac{5}{8}$; Rusland $4\frac{1}{4}$ pct. pct. $101\frac{3}{8}$.

PARIJS, Vrijdag 29 Julij. Fr. rente $4\frac{1}{2}$ pct. 103.40; Dito 3 pct. 78.55; Spanje binn. 3 pct. $42\frac{5}{8}$; Dito nieuwe 1 pct. $22\frac{3}{4}$; Belgie $4\frac{1}{2}$ pct. $98\frac{1}{4}$; Russen $98\frac{1}{4}$; Piemont 5 pct. 96.75; N. Metall. 5 pct. 96; O. Metall. $87\frac{1}{2}$.

MADRID, Woensdag 27 Julij. Spanje binn. 3 pct. $44\frac{1}{8}$; dito nieuwe 1 pct. $23\frac{1}{2}$; Certificaten $3\frac{1}{2}$.

WEENEN, Vrijdag 29 Julij. Metall. nieuwe 5 pct. $94\frac{1}{8}$; dito La B. 5 pct. $107\frac{3}{4}$; Bankact. 1404; Lomb. Venez. $99\frac{3}{4}$; Londen 1039; Parijs 128; Zilver $8\frac{7}{8}$.

Bij JOH. NOMAN en ZOON, te 's Gravenhage.